



ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਆਰਗੈਨਿਕ ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਰਗੈਨਿਕ ਵੈਸਟ ਕੀ ਹੈ ?

ਇਹ ਇਕ ਨਵੀਂ ਜੋਜਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਕੂਲ 'ਚ ਆਰਗੈਨਿਕ ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਦੇਸੀ ਰੂੜੀ ਬਣੇਣਾ) ਇੱਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੈਫੇਟੇਰੀਆ ਵਿਚ ਲੰਚ ਸਮੇਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਬਚਿਆ ਖੁਚਿਆ ਅਨਾਜ ਜਾਂ ਖਾਣਾ ਬਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਜਾਂ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਆ ਸਕੇ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੈਫੇਟੇਰੀਆ 'ਚ ਲੰਚ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਅਨਾਜ ਸੁਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਮੀਟ, ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਐਬੋਂ ਤਕ ਖਾਣਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਮੀਟ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਕਿੰਨਾ ਕੁੱਛ ਸੁਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੱਡੀਆਂ, ਸ਼ੋਲਸ, ਸਿਲਕੇ, ਪਤੇ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਬੀਜ। so ਇਹ ਨਵਾਂ ਆਰਗੈਨਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਕ recycle ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਹ ਅਨਾਜ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਸਮਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਤੇ ਇਹ ਟ੍ਰੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਈਦਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਆਰਗੈਨਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਾਲਤੂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ?

ਇਹ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਕੰਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਰਗੈਨਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸੁਟ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਜਾ ਕੇ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਥਾਨ ਵਰਗੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਕਾਰਬਨ ਡੀਓ ਆਕਸਾਈਡ ਨਾਲੋਂ ਵੀ 20% ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰਗੈਨਿਕ ਵੈਸਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਨੁਕਸਾਨ ਪੈਦਾ ਕਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਨੂੰ ਘਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਚੀਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਕਰਨਾ ਸਖਾਓ

ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਘਰ ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਚਿਆ ਦੀ ਆਦਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਦਾ ਲਈ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਾਂ ਚਾਰਟ ਤੇ ਵੇਖ ਕੇ ਬਚਿਆ ਨੂੰ ਹਰੀ ਬੈਰਲ ਤੇ ਭੂਰੀ ਬੈਰਲ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਿਖਾਓ।

- **ਸਮਜਾਓ ਤੇ ਸਖਾਓ** ਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇੱਸ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ ਜਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਣ ਗਏ ਅਤੇ ਬਚਿਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਾਡੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਕੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਆਰਗੈਨਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਬਿਨ ਜਾਂ ਬੈਰਲ 'ਚ ਸੁਟਿਆ ਜਾਵੇ।
- **ਸਕੈਤ ਨੂੰ ਸਮਝੋ** ਭੂਰੀ ਬੈਰਲ ਵਿਚ ਕੱਚ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਗੰਦੇ ਮੰਦ ਸੁਟਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦੱਸੋ।
- **ਉਦਾਹਰਣ ਬਣੋ** ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਓ। ਬੱਚੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਹੀ ਵੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਕਰ ਦੇ ਹਨ।
- **ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ** ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੋਚ ਕੇ ਘਰ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਾਫ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਵੱਢੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਛੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖੋਣ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ?

1. Trash



ਭੂਰੀ ਬੈਰਲ ਤੇ ਦੇਖੋ ਤੇ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇੱਸ ਵਿਚ ਟ੍ਰੇਸ਼ ਸੁੱਟਣਾ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਅਤੇ

ਪੇਪਰ ਵਗੈਰਾ ਤੇ ਇਹ ਟ੍ਰੇਸ਼ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ 'ਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ।

2. ਆਰਗੈਨਿਕ



ਨੰਬਰ ਦੋ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਸ ਹਰੀ ਬੈਰਲ

ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੈਰਲ ਆਰਗੈਨਿਕ ਲਈ ਹੈ।

ਕੈਫੇਟੇਰੀਆ 'ਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲੈਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਥਾਲੀ ਜਾ

ਟਰੇ 'ਚ ਬਚਿਆ ਖਾਣਾ ਲੈ ਕੇ ਹਰੀ ਬੈਰਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਢੰਗ

ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਥਾਲੀ ਨੂੰ ਬੈਰਲ ਵਿਚ ਪੁੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਬੈਰਲ ਦੇ ਕੰਡੇ ਤੇ

ਥਾਲੀ ਨੂੰ ਠੁਪ ਠੁਪ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਬਚਿਆ ਖਾਣਾ ਬੈਰਲ ਵਿਚ ਸੁਟਣ।

ਆਰਗੈਨਿਕ ਵੇਸਟੇਜ ਵਿਚ ਬਚਿਆ ਖਾਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੀਟ,

ਮਾਛੀ ਹੱਡੀਆਂ, ਸਿਲਕੇਏ, ਫਲ ਅਤੇ ਫਲੀਆਂ।



3. Trays - ਥਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰੇਆਂ

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਥਾਲੀ ਟਰੇ ਜਾ ਥਾਲੀ ਨੂੰ

ਸਟੈਕ ਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤ ਕੇ ਰੱਖਣ। ਅਖੀਰ ਤੇ ਇਹ ਚਾਰ

ਪਹੀਆ ਵਾਲੀ ਕਾਰਟ ਥਾਲੀਆਂ ਜਾ ਟਰੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ।



Share Table- ਮੈਜ਼ ਦੀ ਬਹੁ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ

ਚਾਰ ਪਹੀਆ ਵਾਲੀ ਕਾਰਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਮੈਜ਼

ਦੀ ਤਰਾਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ - ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਬੰਦ ਭੋਜਨ

ਜਿੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਖਾਦਾ ਉਹ ਇਸ ਮੈਜ਼ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਰੱਖ

ਦੇਣ।

VOLUNTEER OPPORTUNITY - ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਇੱਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੈਫੇਟੇਰੀਆ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਾਲ ਚਾਲੋਣੇ ਲਈ ਜੋਗ ਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬਚੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ

